

ساختارهای رسوبی گلی و ماسه‌سنگی و فرآیندهای تشکیل آنها در رودخانه‌های قدیمه و عهد حاضر

حیدری، اکبر؛ زند مقدم، حامد؛ و شکری، نرگس
گروه زمین شناسی دانشگاه فردوسی مشهد
ak_he559@stu-mail.um.ac.ir

چکیده

بررسی دقیق ساختارهای رسوبی در محیط‌های رسوبی عهد حاضر، منجر به شناسایی و تفسیر درست آنها در محیط‌های رسوبی قدیمه می‌گردد. در این مطالعه برخی از ساختارهای رسوبی موجود در قسمت‌های گلی و ماسه‌ای سرشاخه‌های شوریه، پس‌کمر (از رودخانه کشف‌رود) در جنوب شرق شهرستان سرخس و فرآیندهای تشکیل آنها بررسی شده و با معادل‌های قدیمه آنها در سازند داهو به سن کامبرین پیشین (عمدتاً شامل ماسه‌سنگ و گل‌سنگ) مقایسه شده است. در این تحقیق با استفاده از مطالعات صحرایی و تهیه حدود ۲۰۰ تصویر و آنالیز اندازه ذرات در آزمایشگاه ساختارهای رسوبی و فرآیندهای تشکیل آنها در محیط‌های رودخانه‌ای مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج بدست آمده مؤید تأثیر چند عامل شامل انرژی سیال، فاصله از مسیر اصلی جریان (کانال)، شیب حاشیه کانال و حجم توده رسوب بر نوع ساختار رسوبی است. همچنین بررسی‌های انجام شده در این مطالعه مؤید ملاحظه ساختار رسوبی ریپل مارک در رسوبات گلی رودخانه‌های با بستر ماسه‌ای - گلی و کم انرژی می‌باشد. امید است نتایج این مطالعه بتواند در شناسایی فرآیندهای غالب در محیط‌های رودخانه‌ای عهد حاضر و قدیمه مفید واقع شود.

Investigation of Some Sedimentary Structures and Their Processes of Formation in Modern and Paleo Rivers

Abstract

Precisely Investigation of sedimentary structures in modern sedimentary environment led to correct identification and interpretation them in paleosedimentary environments. In this study, some sedimentary structures that are presence in some distributary of Kashafroud river, such as Shourijeh, Paskamar and ChehelKaman (SE of Sarakhs) and their processes of formation are studied and compared with sedimentary structures in Dahu Formation on Nw of Kerman (Early Cambrian in age) that mainly composed of sandstone and mudstone cycles. In this paper, we utilize of field studies and supply 200 pictures of several abundant sedimentary structures in river environments, and analysis of grain size to study and interpretate of them. The conclusion of this paper shows that some controls including flow energy, distance of channel, gradient of river margins, and volume of sediment affected types of sedimentary structures in rivers. In other hand, our studies indicate the formation of ripel mark in muddy sediments in muddy bed rivers. We hope that our results in this study can be help to correct interpretation of sedimentary structures in paleo and modern river environments.